

öfver hvilken ansökning ej mindre Kongl. Maj:ts befallningshavande i Vesternorrlands län än äfven kammaradvokatfiskalsembetet afgifvit infordradt underdånigt yttrande, dervid embetet upplyst, att ifrågavarande danaarfsmedel utgjorde, efter afdrag af kammaradvokatfiskalen tillkommande provision, 3,072 kronor 19 öre.

Med afseende å hvad i ärendet förekommit hemstälde statsrådet, att förevarande ansökning måtte på det sätt bifallas, att Kongl. Maj:t täcktes i nådig proposition föreslå Riksdagen att medgifva, att af ifrågavarande danaarfsmedel måtte sökanden tilldelas ett belopp af 1,873 kronor 71 öre.

Hvad statsrådet sålunda hemstält behagade Hans Maj:t Konungen bifalla; och skulle nådig proposition till Riksdagen aflåtas af den lydelse bilagan — — vid detta protokoll utvisar.

Ex protocollo

C. Blomstedt.

N:o 36.

*Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, angående jord-
afsöndring från kungsladugården Borgholm i Kalmar
län; gifven Stockholms slott den 22 mars 1889.*

Med åberopande af bilagda protokoll öfver ecklesiastikärenden vill Kongl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att medgifva:

att från kungsladugården Borgholm n:is 1—6 om $5\frac{3}{4}$ mantal i Repplinge socken på Öland må till plats för nytt lasarett för alltid åt

Kalmar läns södra landsting upplåtas ett å en af förste landtmätaren J. F. Schuwert år 1888 upprättad karta utmärkt jordområde af 22,9446 kvadratref med tillträdesrätt den 14 mars 1890 eller derförinnan, om öfverenskommelse mellan landstinget och arrendatorn af kungsladugården träffas, och mot skyldighet för landstinget att nämnda dag i länets ränteri erlægga såsom köpeskillning för jordområdet 1,816 kronor 80 öre, hvarefter arrendatorn eger att under återstående arrendetiden åtnjuta minskning i arrendesumman med af honom fordrade 60 kronor årligen; samt

att nämnda köpeskillning må få användas på enahanda sätt, som är bestämdt i fråga om köpeskillningarna för de hemman och lägenheter, hvilkas försäljning eger rum jemlikt nådiga brefvet den 29 maj 1874.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

OSCAR.

G. Wennerberg.

*Utdrag af protokollet öfver ekklesiastikärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 22
mars 1889.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern friherre BILDT,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve EHRENSVÄRD,
Statsråden: herr LOVÉN,
 friherre VON OTTER,
 VON KRUSENSTJERNA,
 WENNERBERG,
 friherre PALMSTJERNA,
 friherre VON ESSEN,
 ÖRBOM,
 friherre ÅKERHIEM.

Föredragande departementschefen, statsrådet Wennerberg anförde derefter:

»I en af Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Kalmar län med skrifvelse den 12 sistlidne februari till Eders Kongl. Maj:t insänd underdånig ansökning hafva lasarets- och kurhusdirektionen i Borgholm äfvensom af Kalmar läns södra landsting utsedde komiterade,

under återopande af landstingets uppdrag, anhållit, att ett till utarrenderade kungsladugården Borgholm n:is 1—6 om $5\frac{3}{4}$ mantal i Repplinge socken å Öland hörande jorodområde, som, af förste landtmätaren J. F. Schuwert år 1888 å karta affattadt, enligt tillhörande beskrifning innehölle en areal af 22,9446 qvadratref, motsvarande 4 tunnland 3,1 kappland, måtte få från kungsladugården för alltid afsöndras och med full eganderätt öfvertagas af landstinget för uppförande derå af nytt lasarett; hvarjemte sökandena hemställt, att den afgäld, som för området kunde varda bestämd, måtte utgå endast under den tid, som återstode af nuvarande arrendatorns arrendetid, med högst 30 kubikfot spanmål för år, och att området derefter finge af landstinget utan afgäld innehafvas.

Jemte den underdåniga ansökningen har Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande öfverlemnadt infordradt yttrande från kungsladugårdens arrendator Hjalmar Hultenberg, hvilken deri förklarar sig villig att under den återstående arrendetiden till landstinget afstå ifrågavarande jordplan mot en årlig afgäld af 60 kronor; och har Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande med hänsyn till det afsedda ändamålet, och då jorodområdet utan ringaste olägenhet för brukningen af egendomen kunde undvaras, hemställt, att ansökningen måtte vinna nådigt bifall, dock med villkor, hvad beträffade nu löpande arrendeperiod, att landstinget till arrendatorn af kungsladugården i årlig afgäld erlade fordrade 60 kronor.

Efter erhållen befallning att inkomma med underdånigt utlåtande i ärendet har domänstyrelsen i skrifvelse den 1 innevarande månad, med upplysning att arrendet för kungsladugården utginge med 5,400 kronor om året, vidare anført, att då, såsom af handlingarna syntes framgå, förutom den ifrågavarande platsen icke funnes någon för lasarettbyggnad fullt lämplig plats invid Borgholms stad, och kungsladugården ej genom afsöndringen tillskyndades något men i afseende å brukningen, styrelsen icke hade något att erinra deremot, att platsen för det angifna ändamålet upplättes.

Hvad åter anginge villkoren för öfverlåtelsen, ansåg domänstyrelsen, att i fall, såsom nu ifrågasatts, öfverlåtelsen komme till stånd utan expropriation, landstinget icke kunde undgå att för rättigheten att tillträda platsen, innan löpande arrendeperioden ginge till ända, till arrendatorn erlægga den afgäld han fordrat, då arrendekontraktet ej innehölle förpligtelse för honom att före arrendetidens slut afstå någon del af den upplätta jorden; och enär landstinget, som begärt att för tiden efter arrendets utgång få utan någon afgift besitta det ifrågavarande området, icke ens

uppgifvit, att landstinget vore i behof af ett sådant understöd från statens sida, ansåge sig domänstyrelsen i detta fall, likasom då styrelsen i förut afgifna underdåniga utlåtanden yttrat sig öfver likartade anspråk från andra landsting, sakna skäl att tillstyrka bifall till en upplåtelse från statens sida utan ersättning.

Vid den uppmätning, som af landtmätare och gode män företagits å det till afsöndring ifrågasatta området, hade förrättningsmännen jemväl föreslagit årlig afgäld för detsamma, hvilken afgäld med hänsyn till jordens naturliga godhet, dess läge invid Borgholms stad och deraf erhållna värde i förhållande till jord belägen längre från stad samt med afseende å det intrång, som förorsakades kungsladugården, blifvit satt till 45,ss kubikfot spanmål, hälften råg och hälften korn. Mot beloppet af den sålunda föreslagna afgälden syntes domänstyrelsen ur synpunkten af statens intresse icke vara något att invända; och har styrelsen hemställt, att med tillämpning af det förfaringssätt, som i enlighet med nådiga cirkulären den 30 oktober 1874 och den 6 december 1878 hittills vanligen gjorts gällande vid mindre afsöndringar från kronoegendomar, såsom köpeskilling för ifrågavarande område måtte bestämmas det penningebelopp, som motsvarade tjugu gånger spanmålens värde, beräknadt efter senast fastställda tioåriga medelmarkegångspris till 90 kronor 84 öre, eller således 1,816 kronor 80 öre, samt att landstinget berättigades mot erläggande af denna summa jordområdet öfvertaga den 14 mars 1903, då arrendeperioden för kungsladugården tilländaginge, landstinget öppet lemnadt att dessförinnan, om öfverenskommelse med arrendatorn träffades, området tillträda.

På grund af hvad i ärendet förekommit får jag, efter samråd med chefen för finansdepartementet, hemställa, det Eders Kongl. Maj:t tacktes föreslå Riksdagen att medgifva:

att från kungsladugården Borgholm n:is 1—6 om $5\frac{3}{4}$ mantal må till plats för nytt lasarett för alltid till Kalmar läns södra landsting upplåtas omförmälda, å den af förste landtmätaren Schuwert år 1888 upprättade karta utmärkta jordområde af 22,9446 kvadrattref med tillträdesrätt den 14 mars 1890 eller derförinnan, om öfverenskommelse mellan landstinget och arrendatorn af kungsladugården träffas, och mot skyldighet för landstinget att nämnda dag i länets ränteri erlægga såsom köpeskilling för jordområdet 1,816 kronor 80 öre, hvarefter arrendatorn eger att under återstående arrendetiden åtnjuta minskning i arrendesumman med af honom fordrade 60 kronor årligen; samt

att nämnda köpeskilling må få användas på enahanda sätt, som är bestämdt i fråga om köpeskillingarna för de hemman och lägen-

heter, hvilkas försäljning eger rum jemlikt nådiga brefvet den 29 maj 1874.»

På tillstyrkande af statsrådets öfriga ledamöter behagade Hans Maj:t Konungen bifalla hvad departementschefen sålunda hemställt; och skulle proposition till Riksdagen aflåtas af innehåll, bilagan B vid detta protokoll utvisar.

Ex protocollo
Anton Holmberg.